



Lublin, dnia 16.08.2023

Recenzja

pracy doktorskiej lek. Magdaleny Kamińskiej

pt. „Bezwzględna liczba limfocytów i inne wskaźniki odnowy jako czynniki prognostyczne w ostrych białaczkach u dzieci”

**przygotowana na prośbę i zgodnie z uchwałą Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku
z dn. 29.06.2023r.**

Białaczki są najczęstszymi nowotworami u dzieci i stanowią około 30% wszystkich chorób nowotworowych w populacji pediatrycznej. Wśród nich ostra białaczka limfoblastyczna (ALL) występuje najczęściej i stanowi około 80-85% wszystkich białaczek w tej grupie wiekowej. Liczba nowych zachorowań w populacji dzieci w Polsce wynosi 220–250 rocznie. W ciągu ostatniej dekady obserwujemy ogromny postęp zarówno w diagnostyce jak i leczeniu ALL. Obecnie jesteśmy w stanie wyleczyć około 90% dzieci z ALL. Głównym problemem klinicznym są niepowodzenia leczenia z powodu wznowy (15-20%) lub powikłań terapii przeciwnowotworowej. W związku z tym stale poszukuje się nowych czynników rokowniczych, żeby zminimalizować ryzyko nawrotu i dostosować intensywność metod terapeutycznych w zależności od grup ryzyka.

Rozprawa doktorska lek. Magdaleny Kamińskiej wpisuje się w ten ważny i aktualny temat badawczy. Poświęcona jest analizie czynników rokowniczych w ostrych białaczkach w populacji pediatrycznej.

Przedstawiona mi do oceny praca doktorska lek. Magdaleny Kamińskiej pt. „Bezwzględna liczba limfocytów i inne wskaźniki odnowy jako czynniki prognostyczne w ostrych białaczkach u dzieci” jest starannie zredagowanym i oprawionym wydrukiem komputerowym.

Praca doktorska jest zwięzła, napisana w przystępny sposób, obejmuje 108 stron, a jej układ jest typowy. Poszczególne części pracy są przygotowane w sposób charakterystyczny dla rozpraw doktorskich, przy czym zwraca uwagę staranne jej opracowanie edytorskie. Tabele oraz ryciny są czytelne i przejrzyste. Napisana jest w zrozumiały i uporządkowany sposób, co umożliwia czytelnikowi prześledzenie stawianych w pracy celów oraz analizę uzyskanych wyników. Bardzo pomocny jest załączony na początku pracy „Wykaz Skrótów” zastosowanych w pracy.





We „Wstępie” Doktorantka omawia dokładnie problematykę stanowiącą założenie Jej badań, koncentrując uwagę na tematyce swojej pracy. Podsumowuje aktualne dane z piśmiennictwa dotyczące epidemiologii, wyników leczenia, klasyfikacji oraz czynników prognostycznych w zależności od protokołów terapeutycznych ALL BFM oraz innych. Przedstawia także czynniki rokownicze w aktualnie stosowanym protokole w Polsce. Wskazuje to na dużą wiedzę Doktorantki dotyczącą przestawianego tematu badawczego i uzasadnia jego wybór.

Założenia i cele pracy zostały sformułowane w sposób jasny i zrozumiały oraz interesujący z poznawczego punktu widzenia. Jako główny cel Doktorantka przyjęła ocenę czy bezwzględna liczba limfocytów w trakcie terapii indukcyjnej jest wskaźnikiem prognostycznym, mającym wpływ na OS i EFS u dzieci z ALL. Poza celem głównym, zostały dokładnie sprecyzowane 2 cele dodatkowe.

W rozdziale „Materiał i Metodyka Badań” Doktorantka dokładnie opisuje kryteria doboru badanej grupy. Do badania zakwalifikowano 151 pacjentów z ALL, którzy byli leczeni zgodnie z protokołami ALL IC BFM 2002 i 2009 w Klinice Onkologii i Hematologii Dziecięcej w Białymstoku w latach 2002-2017. W tym rozdziale zostały dokładnie przedstawione stratyfikacja do grup ryzyka i leczenie indukcyjne, co jest pomocne w zrozumieniu wyników. Metodyka badań oraz sposoby analizy danych zostały dobrane właściwie do realizacji zamierzonych celów badań. Do analizy uzyskanych wyników zastosowano adekwatne testy statystyczne. Całość badań uzyskała pozytywną opinię Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku.

Rozdział „Wyniki” został przedstawiony obszernie na 36 stronach i podzielony na logiczne podrozdziały, z dokumentacją obejmującą 14 tabel oraz 13 rycin, które porządkują prezentowane dane i ułatwiają zrozumienie wyników. Zaletami tego rozdziału są szczegółowość i precyzja uzyskanych wyników, które Doktorantka przedstawia w sposób uporządkowany i czytelny zarówno w formie opisowej i graficznej, wykazując tym samym umiejętność samodzielnego rozwiązania problemu naukowego.

„Dyskusja”, która została zawarta na 6 stronach, została przeprowadzona w sposób poprawny z analizą dostępnego piśmiennictwa. Rozdział ten stanowi wyraz sumienności, dużej wiedzy teoretycznej i kompetencji Doktorantki oraz zrozumienia przeprowadzonych badań i ich krytycznej analizy w stosunku do prac innych grup badawczych. Autorka podkreśla zalety ALC jako czynnika prognostycznego i trafnie odnosi się do znaczenia otrzymanych wyników dla praktyki klinicznej. Wykazuje w swoich analizach, że istnieją przesłanki do prowadzenia dalszych analiz zwłaszcza, że ocena ALC jest tanim i łatwym do wykonania badaniem, nie wymagającym specjalistycznego sprzętu. Doktorantka jest świadoma niektórych ograniczeń prowadzonych analizach między innymi z powodu liczebności grupy w poszczególnych punktach czasowych, co świadczy o dojrzałości naukowej Doktorantki.





Doktorantka podsumowuje swoją rozprawę 4 wnioskami merytorycznie poprawnymi i wynikającymi z przeprowadzonych badań, które w pełni korelują z przedstawionymi na początku pracy celami.

Rozdział „Piśmiennictwo” obejmuje 81 pozycji w większości anglojęzycznych, które stanowią przegląd aktualnej literatury dotyczącej omawianej tematyki i zostały przez Doktorantkę dobrane zgodnie z poruszaną problematyką.

Rozprawę doktorską uzupełniają przejrzyste streszczenia w języku polskim oraz angielskim.

Praca napisana jest poprawną polszczyzną. Drobne błędy stylistyczne i edytorskie są nieliczne i dowodzą samodzielności wykonanej pracy. Doktorantka wykazała się dobrym przygotowaniem teoretycznym problematyki prowadzonych badań oraz umiejętnością krytycznej analizy uzyskanych wyników. Doktorantka uzyskała interesujące i praktycznie ważne wyniki oraz osiągnął zamierzone cele, dając dowód swojej dojrzałości badawczej i naukowej.

Przedstawiona mi do recenzji praca doktorska jest interesująca i wnosi istotne wartości poznawcze. Merytoryczna strona pracy również nie budzi istotnych zastrzeżeń.

Moje uwagi i sugestie dotyczące rozprawy doktorskiej:

1. tytuł jest nieco mylący, ponieważ praca dotyczy tylko ALL i zamiast „.....w ostrych białaczkach” sugerowałabym ująć tytuł bardziej precyzyjnie „ ... w ostrej białaczce limfoblastycznej”
2. wykaz skrótów jest niepełny (brakuje pojedynczych wyjaśnień np. AFT)
3. w podrozdziale „Klasyfikacja” usunęłabym dane dotyczące AML.

Podsumowując, rozprawa doktorska spełnia metodologiczne, strukturalne i merytoryczne wymagania stawiane pracom na stopień naukowy doktora zgodnie z art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dn. 3 lipca 2018. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U z 2018r. poz. 1669 z późn.zm). Przedstawioną rozprawę doktorską oceniam pozytywnie.





Wnoszę do Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie Pani Magdaleny Kamińskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Joanna Zawitkowska

dr hab. n. med. Joanna Zawitkowska
specjalista chorób dzieci
hematologii i onkologii dziecięcej
5952931

dr hab. n. med. Joanna Zawitkowska

Klinika Onkologii, Hematologii i Transplantologii Dziecięcej

II Katedry Pediatrii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

